

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

תוכן

- א. האשה שנדררה בנוזר והפרישה את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה החטאת תמות ועולה תקרב עולה שלמים תקרב שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם..... 1
- ב. היו לה מעות סתומין יפלו לנדבה מעות מפורשין ... ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם 2
- ג. אדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת..... 2
- ד. מה שקנתה אשה קנה בעלה..... 3
- ה. דאקני לה אחר ואמר לה ע"מ שאין לבעליך רשות בהן..... 5
- ו. המפריש מעות לנזירותו לא נהנין ולא מועלין בהן ... מת והיו לו מעות סתומים יפלו לנדבה מעות מפורשין דמי חטאת ... ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם..... 7
- ז. שלמי נוזר ששחטן שלא כמצותן כשרים ולא עולין לבעלים לשום חובה ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לא לחם ולא זרוע..... 8

דף כד.

א. האשה שנדררה בנוזר והפרישה את בהמתה ואח"כ היפר לה בעלה אם שלו היתה הבהמה תצא ותרעה בעדר ואם שלה היתה הבהמה החטאת תמות ועולה תקרב עולה שלמים תקרב שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם

כבר התבאר במסכת נדרים דף פג. ולעיל דף כא. שהאשה¹ שנדררה בנוזר והפרישה קרבנותיה, ואח"כ הפר לה בעלה, אם שלו היתה הבהמה, תצא ותרעה בעדר, שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.

ואם היו הקרבנות משלה ואין לבעלה בהן כלום, כגון שנתנו לה במתנה על מנת שלא יהיה לבעל בהן רשות אלא מה שתרצה תעשה בהן, החטאת

¹ רמב"ם הלכות נזירות פרק ט הלכה ט

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

תמות², והעולה תקרב עולה, והשלמים יקרבו שלמים, ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם.

ב. היו לה מעות סתומין יפלו לנדבה מעות מפורשין ... ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם

האשה שנדרה בנזירות, והפרישה מעות³ סתומין לקרבנותיה אסור ליהנות בהן. ויפלו לנדבה, היו מפורשין דמי הטאת ילכו לים המלח, ודמי עול ה יבאו עולה, ודמי שלמים יבאו שלמים ונאכלין ליום אחד, ואינן טעונין לחם.

ג. אדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנותיה שהיא חייבת

כבר התבאר במסכת נדרים⁴ דף לה: שכל⁵ קרבנות שהאשה חייבת, בעלה⁶ מביא על ידיה⁷, אם היה עני מביא קרבן עני ואם היה עשיר מביא על ידיה

² דבעל מינו גייו כלומר שמתיר לה מכאן ולהבא ולא על העבר ולכן כיון שעד כה היתה עליה שם הטאת לכן תמות, אבל החכם עוקר הנדר מעיקרו, אולם אפילו תימא בעל ג"כ מיעקר עקר מ"מ כיון דצריכה כפרה שציערה עצמה מן היין וכדרא"א הקפר דנוזר נקרא חוטא הו"ל כהטאת שמתו בעליה. ערוך השולחן העתיד הלכות נזירות סימן כח סעיף ג

³ רמב"ם שם הלכה י

⁴ רמב"ם הלכות שגנות פרק י הלכה ו

⁵ ומדכתב רבינו בסתם מיירי דאפילו חיללה שבת מ"מ הבעל מהויב להביא בשבילה וכו"ה בירושלמי שם ובתוספתא שם והיינו כדעת ר"י אבל לרבנן פטור כדאיתא בנזיר ובספרי שם ובהכי מיירי הש"ס דנוזר אבל במצורע וזבה ויולדת י"ל דגם רבנן מודו וכמבואר בספרי להדיא ודע דבנדרים ונדבות כתבו התוס' התם בב"מ וכן הרא"ש בנדרים שם וכן התוס' בנזיר שם דפטור יעו"ש ויש לעיין א"כ נזירות נמי הא בא בנדר הוא וי"ל לפי שבידו להפר א"כ לא היישינן שמא תכעיסהו במתכוין א"נ כמש"כ התוס' בב"מ שם דלא היישינן שתדור לאסור עצמה ביין כדי להכעיס לבעל יעו"ש. הר המוריה. שם

⁶ ומשמע דהוא חייב ממילא. כמו שמתחייב לה בשאר דברים כגון לפדותה ולקבורה כו' וכן הוא דעת רש"י דממילא נתחייב. וכן דעת הרא"ש והר"ן בפירושם למסכת נדרים (דף ל"ה) וק"ק לי דבכולהו שאר דברים יש טעם. כדאמרינן פ' נערה במסכת כתובות. אבל לחיוב זה לא מצאתי טעם. אבל כפי הגרסא דברייתא שכך כתב לה אחריות דאית ליה עלי מן קדמת דנא. וכתבו התוס' פ"י כל קרבנות שהיתה חייבת קודם שנשאת לו יביא [בעבורה] שכתב לה אחריות כו' ודוקא בקרבנות שהם לכפרתה כגון לידה כו' ובירושלמי פ' נערה אפילו אכלה חלב או חלה שבת. אבל קרבנות שנדרה או נדבה לא. ע"כ משמע דמכח כתיבת האחריות חייב. ומיתה רש"י דחי לגי' הספרים. וגורס כגי' דת"כ. אם פטרה אינו חייב בהן שכך כותבת לו אחראי דאית לי עלך כו'. ופ"י אם גרשה ונתן לה כתובתה ועדיין קרבנותיה עליה אינו חייב בהן שכך כותבת לו בתוך השובר כו'. וכן הוא הגי' בת"כ שלפנינו. וגם בירושלמי דפ' נערה שנתפתה הלכה ח' כך היא הגי'. וצ"ע מה טעם נתחייב בקרבנותיה. תוספות יום טוב מסכת ננעים פרק יד משנה יב

⁷ אע"ג דבגמ' דידן מוכח דרבנן פליגי עליה דר' יהודה כון דרבא אמר אפי' תימ' ר"י כי משעבד לה במילתא דצריכא לה וכו' כיון דמצינן לאוקומי מתני' כר"י תו לא צרכינן לומר דפליגי ומרן בכס"מ בכוונה מכוונת

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

קרבן עשיר⁸ שאשתו כגופו⁹. וי"א¹⁰ שאינו מביא אלא קרבנותיה בכגון קרבן לידה וזיבה ונגעים וסוטה, שבאו לטהרתה¹¹, או כל קרבן שהוא להכשירה ולהתירה בשום דבר¹², כגון קרבן נזירות. אבל אם אכלה את החלב או שחללה שבת אין הבעל חייב. ולכו"ע נדרים ונדרות שעליה אין הבעל חייב, כדי שלא תקניטנו ותפסידנו בכל יום.

דף כד:

ד. מה שקנתה אשה קנה בעלה

כבר התבאר במסכת כתובות דף עח. – עט: שכל הנכסים שבאו לאשה לאחר שנישאת, הרי הן "נכסי מלוג"¹³. שאינם עוברים לרשות הבעל אלא הם שייכים לאשה בלבד, אך דינם הוא שיש לבעל זכות לאכול הפירות¹⁴, ואינו רשאי לכלות הקרן, ועל הבעל למפל בנכסים, אך אין הוא חייב בשמירת ערכם אם אינו מפסידם בכוונה. ואינו חייב באחריותו בין אם

השמיט זה הסוגיא דנזיר משום דלא נאמר אלא דרך שקלא וטריא אבל אינך דנדרים ודפי המקבל שבאו סתמא בלי מחלוקת מוכחי דהכי הוא האמת. בני דוד

⁸ אבל מביא אדם על ידי בנו ועל ידי בתו ועל ידי עבדו ושפחתו קרבן עני ומאכילין בזבחים. כתב רבינו ז"ל בפירוש המשנה הטעם דאע"פ שהוא עשיר מביא בעבורם קרבן עני לפי שאין הקרבן מעצמו ואמנם יעשה קרבן מזולתו ובתנאי שבנו ובתו עניים אולם אשתו להיותה כמוהו הנה לא יקריב בעבורה אלא קרבן עשיר לפי שהיא כגופו ע"כ. לחם משנה שם

⁹ תפארת ישראל [הלכתא גבירתא] מסכת נגעים פרק יד משנה יב

¹⁰ ר"ש ורא"ש מסכת נגעים שם

¹¹ ונראה משום דטהרתה הם דברים הנוגעים לבעלה והם לצורכו שלא תטמא טהרותיו. ועוד י"ל דמיירי שמביא עליה שלא מדעתה והלכך לכפרה לא מהני אלא מדעתה הי"ע אמרינן במס' נדרים דף ל"ה הכל צריכין דעת חוץ ממחוסרי כפרה והשתא י"ל דהספרי והירושלמי לא פליגי דבירושלמי מיירי מדעתה ובספרי מיירי שלא מדעתה. ועל הרא"ש קשה דכאן כתב בפירושו כתנא דספרי ובפירושו לנדרים דף ל"ה שם כתב אפילו אכלה חלב. והתם אין לפרש מדעתה דהא אמר מביא על אשתו שוטה. ומ"מ סתמא דמתני' משמע דמביא הכל בין לטהרתה בין לכפרתה וכן העתיקה הרמב"ם כלשונה פ"י מהל' שגנות ותוי"ט גם בזה לא ראה דבריו וכן משמע מדקתני שהיא חייבת ודייקי התוס' בפ' המקבל והר"ן בנדרים דוקא שהיא חייבת לאפוקי נדרים ונדרות שלא תקניטנו ותפסידנו בכל יום ע"כ משמע דשאר כל הקרבנות. מביא משנה אחרונה שם

¹² תפארת ישראל שם יכין צד

¹³ שו"ע ונו"כ אבהע"ז פה ז ולשון מלוג הוא כעין לשון מליגת הראש שתולשין השיער והראש נשאר, וכן בנכסי מלוג הבעל אוכל הפירות והקרן נשאר.

¹⁴ שו"ע שם וסעיף ז והוא תקנת חז"ל תמורת פרקונה שחייבוהו לפדותה, ו האשה יכולה לומר איני נפדית ואיני נותנת פירות.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

פיחתו או מתו או נגנבו או נאבדו, וכן אם הותירו, ההפסד והריוח עליה¹⁵, ואפילו אם פשע בהם ונאבדו פטור¹⁶.

ובכלל זה נכסים שנפלו לה בירושה לאחר שנשאת, או שנתנו לה מתנה¹⁷, או שחבלו בה אחרים.

לפיכך מי שחתנו¹⁸ מודר הנאה ממנו, והוא רוצה לתת לבתו מעות שתהא נהנית מהם ותוציאם אותה בחפצים ותכשיטים, הרי קנוים הם לחתנו לפירותיהם, ואסור לו ליהנות מהם, והיאך יעשה באופן שלא יהיו נקנין לבעלה לפירותיהן ושלא יהנה הבעל ממתנתו, צריך שיאמר לה הרי המעות האלו נתונים ליך במתנה ובלבד¹⁹ שלא יהא לבעליך רשות בהן, אלא יהיו למה שאת נותנת לתוך פיך או למה שתלבשי וכיוצא בזה.

וכשיאמר כן או כיוצא בזה, קונה היא המתנה לבדה לעשות בה מה שתרצה, ואין לבעלה רשות בזה. ואף על פי שחתנו נהנה מהם שזן את אשתו, כבר התבאר לעיל דף לח. שהמודר הנאה מחבירו זן את אשתו.

ודווקא כשרוצה לתת לה מעות או דבר אחר שאינו מין מזון צריך שיאמר כן, אבל אם נותן לה לה מיני מזונות אין צריך לומר לה כלום, מכיון שאין לבעל זכייה בהם²⁰.

וכבר התבאר במסכת נדרים דף פח: שאשה הרוצה לברך על לולב (לנוהגות לברך על מ"ע שהזמ"ג²¹) ביום הראשון של סוכות, צריכה שיקנה לה בעלה²², או שיקנה לה אחר ויאמר הרי לולב זה לך על מנת שתצאי בו ושאין לבעלך רשות בו, אבל אם יאמר רק על מנת שאין לבעלך רשות בו או יאמר רק על מנת לצאת בו, אינה יכול לברך שיש לחשוש שיד אשה

¹⁵ שו"ע ונו"כ שם ב

¹⁶ שו"ע שם וכן בהו"מ (סימן שמו סעיף מז), מפני שהיא עמו במלאכתו והוי פשיעה בבעלים (וכתב בנה"מ (שם סק"ו) דהא דלא נקט הטעם מפני שהוא כלוקח, משום שאפילו סילק עצמו מפירות ומירושה, דאז לא חשיב לוקח, אפ"ה פטור מטעם שאלה בבעלים, ועי' ח"מ (סימן קטו סק"כ) ובבי"ש (שם ס"ק כא), ובט"ו (סימן פה סק"ב), אבל אם הויקן בידים חייב.

¹⁷ שו"ע ונו"כ אבהע"ז שם, וכן הוא בשו"ע חו"מ (סימן רמט סעיף יג), וכתב באה"ט (סק"ח) בשם המבי"ט דה"ה אם אחר נתחייב לתת לה מזונות, נעשה נכסי מלוג, ואינה רשאית למחול בלי רשות בעלה.

¹⁸ שו"ע ונו"כ יו"ד רכב

¹⁹ מדברי הפוסקים נראה דאירי בתנאי, וכן הזכירו הפוסקים בדבריהם לשון על מנת, ובמשנה דנקט ובלבד, צריך לומר דגם זה לשון תנאי כמו על מנת, ולא מצאתי דיני תנאי בלשון ובלבד, ועי' להלן מדברי הרישב"א דגם ע"מ אינו אלא לשון שיוור ולא תנאי, ולא מצאתי מי שהעיר בזה, וצ"ע. פתחי חושן חלק ט פרק ח הערה קלא

²⁰ לבוש ט"ז וש"ך שם א

²¹ עיין שו"ת יבי"א ח"א מ ומב

²² דבזה קנתה לגמרי כיון שהוא בזה אינו אוכל פירות כדאמרינן בב"ב, וכן פסק ג"כ באה"ע (סי' פ"ה ס"ז). וכן בכתב לה הבעל דין ודברים אין לי בנכסיה ובפירותיהן.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

כיד בעלה, וא"כ אינו שלה²³, ובלולב צריכים "לכם"²⁴. וכן לא תוכל לברך על של קהל²⁵.

ה. דאקני לה אחר ואמר לה ע"מ שאין לבעליך רשות בהן

עוד התבאר שם שאשה נשואה²⁶ שנתן לה אחד מתנה, ואינו רוצה שיהיה לבעלה חלק בו עליו להתנות ולומר על מנת שאין לבעליך רשות בהן, אלא יהיו לדבר מסויים כגון למה שאת נותנת לתוך פיך או למה שתלבשי²⁷, והמעות הם שלה ואין הבעל אוכל פירות.

²³ עיין ערוך השולחן אורח חיים סימן תרנז סעיף ג' ויש לי להסתפק הא דקיי"ל דביום ראשון אין אדם יוצא חובתו בלולבו של חבירו וצריך להקנות לו באופן שיתבאר בס"י הבא אם זהו ג"כ באב ובניו הגדולים וחתניו הסמוכים על שולחנו דג"כ צריך כל אחד מדינא לולב בפ"ע או דילמא כיון דמצינו בכמה דינים דכשסמוכים על שולחנו במילים לאביהם וא"כ יכולים כולם לצאת בלולב אחד וקרינא בהו לכם משלכם וכן נלע"ד עיקר ומ"מ יש להתיישב בזה. וכאורה ה"ה לגבי אשתו אולם זה אינו דאב והסמועכים אפשר הם כשותפים אבל אשה אינה שותפה שאין לה משלה כלום אלא הרי הוא של בעלה. (ומזה צע"ג על מש"כ בפסקי תשובות תרנח ה עייש, ועיי"ש עוד תרנד ה הערה 10 שלא דק וכתב דמהני על מנת שאין לבעלה רשות בה, והא ודאי לא מהני לכו"ע כמו שנתבאר, אלא צריך שייחד לצאת כמבואר להדיא בבכור"י שם)

²⁴ ביכורי יעקב סימן תרנז ס"ק ה, ואם יאמר מה שתרצו תעשי תליא בפלוגתא דלעיל ולכאורה יש להחמיר שלא תברך דסב"ל

²⁵ אף שהאנשים מברכים על של קהל כמבואר סי' תרנ"ה, דמסתמא כן כוונתם כשיטול כל אחד יהיה שלו, מ"מ גבי אשה לא מהני זה שהרי צריכה לקבל המתנה ע"מ שאין לבעלה רשות בו וע"מ לצאת, וזה ודאי אין כוונת קהל הקונים. ולכן אין לה תקנה לברך על של קהל אלא אם בעלה יתן אותו לה במתנה, כיון שבשעת נטילה הוא שלו יכול ליתן במתנה לאשתו, אבל בלא"ה כשתברך על לולב ביום ראשון הוי ברכה לבטלה. שם.

²⁶ שו"ע ונו"כ אבהע"ז פה ז ויא ויו"ד שם

²⁷ ובר"ן בסוגייתנו אליבא דרב בפירוש המשנה, אינו מועיל אלא כשאמר מה שאת נותנת לפיך, שעד אותה שעה גם היא אינה זוכה וכשאוכלת אין הבעל יכול לזכות בהם, אבל מה שתלבשי ס"ל להר"ן דאינו מועיל, דכשלושת יכול הבעל לזכות בהם, ושאר הפוסקים לא חילקו כסברת הר"ן.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

אולם אם יאמר על מנת שאין לבעלך רשות בה בלבד, או שאמר על מנת שתעשי בהם מה שתרצי²⁸ אין תנאי זה מועיל לבטל קנין הבעל²⁹, ולכו"ע³⁰ קנה הבעל, והרי זה כשאר נכסי מלוג. ולפיכך אם הוא מודר הנאה מהנותן אסור לה לקבל ממנו.

ואם אמר על מנת שאין לבעלך רשות בה ומה שתרצי עשי, י"א³¹ שלא זכה הבעל, ומשום כך אם נדור הנאה מהנותן, מועיל תנאי זה שתוכל לקבל

²⁸ מ"מ פ"ג מה' זכיה הלי' יג – יד שהרמב"ם מפרש שבמה מה שתרצי עשי לחוד, א"נ ע"מ שאין לבעלך רשות לחוד, קנה יתהון בעל.

²⁹ כתב הרא"ש בקידושין (קידושין פ"ק אות כט) שאין תנאי זה מועיל דהוי תנאי שאי אפשר לקיים, ובקרבן אורה הוסיף לבאר דהוי תנאי שסותר המעשה, והתנאי בטל והמעשה קיים, ועי' ברשב"א וריטב"א בקידושין (שם) שהטעם הוא משום דהוי כמתנה על מה שכתוב בתורה, וביאר הרשב"א ג"כ דהוי כסותר המעשה ואינו תנאי, ונראה כונתו דלא דמי למתנה על מה שכתוב בתורה בדבר שבממון שהתנאי קיים, שהרי המעשה יכול לחול בלא התנאי, ובריטב"א כתב דכיון דיד אשה כיד בעלה ה"ז כנותן לבעלה, ואינו יכול לחלק ביניהם, דפשט הקנין לבעלה, עיין שם, דהוי כנותן ליד ימין בתנאי שיד שמאל לא יזכה בו, דלא מהני, והלבוש כתב דמיד כשואמר שנותן לה מתנה זכה בה הבעל, וכשואמר ע"מ שאין לבעל רשות הרי זה כעוקר המתנה מהבעל, ודבריו צ"ע לכאורה, שהרי בכל מתנה שיש בה תנאי נימא שמיד כשנתן זכה והתנאי בא להוציא, אלא ע"כ צ"ל דכל שאומר בבת אחת אין התנאי עוקר המתנה אלא מפרשו, ועי' כנה"ג (ח"מ סימן רז הגה"ט אות לב), ואבני מלואים (כאן) ובמתנ"א (ה' נדרים סימן כ וד' זכיה סימן יב ויג). ועיין חזו"א (אהע"ז סימן עג ס"ק יח).

³⁰ אמנם לשיטת הר"ן בסוגייתינו המבוארים להלן שפסק כשמואל דלא אמרינן יד אשה כיד בעלה, מועיל אף כשואמר ע"מ שאין לבעלך רשות לחוד, ודעת הר"ן לא הובא בשו"ע, ועי' שו"ת מהר"י אסאד (ח"ג סימן יא). ועי' שו"ת בנין עולם (או"ח סימן לו) שהעלה שהנותן בפורים לאיש ואשתו נחשבים כב' אביונים, ואף על פי שיד אשה כיד בעלה, מ"מ יש לה שמחה שעל ידה זכה בעלה, עיין שם

³¹ דעת הרמב"ם לפי מה שפירשו המ"מ, והמ"ז יו"ד שם ב, והח"מ אבהע"ז שם כו שהלכה כשמואל, משום דפלוגתייהו בדיני ממונות, והלכה כשמואל בדיני (פ"ג מה' זכיה הלי' יג – יד) וז"ל הרמב"ם נתן מתנה לאשה ע"מ שאין לבעלה רשות בה ולעבד ע"מ שאין לרבו רשות בו קנה אדון וקנה הבעל, אבל הנותן מתנה לאשה או לעבד והתנה עמהם הנותן בנופה של מתנה שתהי' לכך וכך, לא קנה האדון ולא קנה הבעל, כיצד הנותן מתנה לאשה ואמר לה הרי המעות הללו נתונים לך כמתנה ע"מ שתלבשי בהם, או ע"מ שתשתי בהם ותעשי מה שתרצי בלא רשות הבעל, לא קנה הבעל, ע"כ, וכתב המ"מ שהרמב"ם מפרש דפליגי רב ושמואל בפירוש לשון המשנה, דרב סבר דוקא כשייחד לה מה לעשות, כגון מה שתאכלי או תלבשי וכיוצא בהם, אבל בלשון כולל שאמר מה שתרצי עשי קנה הבעל, ושמואל סבר אפילו לא ייחד לה דבר אלא אמר ע"מ שאין לבעלך רשות בהם אלא מה שתרצי עשי לא קנה הבעל. והר"ן בסוגייתינו מפרש דרב ס"ל דמתנ"א אתיא כר"מ דאמר יד אשה כיד בעלה, ולכן בעינן דוקא שיאמר לה ע"מ שאין לבעלך רשות בהם אלא מה שאת נותנת לפיך, דכיון שאין האשה זוכה בנכסים עד שתתן לפיה הרי באותה שעה אין הבעל יכול לזכות בהן, אבל אם אמר אלא מה שאת מתכסה בהם וכיוצא בו לא מהני, וכן כשואמר מה שתרצי עשי לא מהני, דלא עדיף מע"מ שאין לבעלך רשות לחוד דלא מהני, ושמואל סבר דהלכה כרבנן דפליגי על ר"מ וס"ל דלא אמרינן יד אשה כיד בעלה, ולכן ס"ל דאפילו אמר מה שתרצי עשי לחוד או ע"מ שאין לבעלך רשות בהם לחוד נמי לא קנה הבעל, וכתב הר"ן דהלכה כשמואל, ועי' תויו"מ בנדרים (פרק יא משנה ח) ובקרבן אורה כאן.

אולם המשל"מ (שם) פירש בדעת הרמב"ם, שפסק דלא כשמואל, ואפשר שלזה נתכוין הכסף משנה (שם) במ"ש שדברי הרמב"ם תמוהים, שנראה שפסק כרב ולא כשמואל, ועי' במשל"מ ובלח"מ (שם) מ"ש על דברי הכ"מ.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נויר

המתנה, וי"א³² שזכה בהם הבעל. ומשום כך אם נדור הנאה מהנותן, אין מועיל תנאי זה שתוכל לקבל המתנה ויש לחוש לדעה זו לענין נדרים³³.

ו. המפריש מעות לנזירותו לא נהנין ולא מועלין בהן ... מת והיו לו מעות סתומים יפלו לנדבה מעות מפורשין דמי חטאת ... ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם

המפריש מעות³⁴ לנזירותו, ולא פירש אלו לחטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים, אסור ליהנות בהן. ואם נהנה לא מעל מפני שהן ראויין לבא כלם³⁵ שלמים, ואין בשלמים מעילה אלא באימוריהן אחר זריקת דמים, מת יפלו לנדבה³⁶.

היו מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח, ולא נהנין ולא מועלין, דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן.

³² דעת הרא"ש (קידושין פ"ק אות כט) לפסוק כרב כיון דפלוגתייהו לענין נדרים שהוא איסור, וקיי"ל הלכה כרב באיסורי, וכתב הר"ן שכן דעת ר"ת והראב"ד. ומפרש הא דאמר רב ל"ש אלא דאמר לה מה שאת נותנת לפיך, דבזה פירש דמה שאמר תחילה המעות הללו נתונים לך במתנה, לא היתה כונתו מתנה לכל דבר אלא למה שפירש, ולכן אהני נמי מה שאמר ע"מ שאין לבעלך רשות בהם (ר"ל כיון שפירש המטרה שלשמה נתן לה, הרי רק לאותה מטרה נתן לה, וממילא מועיל מה שאמר ע"מ שאין לבעלך רשות בהם), אבל אם אמר לה מה שתצו עשי (והרי לא הנביל לה מה לעשות במעות, והוי מתנה לכל דבר), אינו יכול להתנות שלא יהא לבעלה רשות בהם, כיון דנתן לה מתנה זכתה, ומה שאמר לה ע"מ שאין לבעלך רשות לאו כלום הוא, ³³ בשו"ע יו"ד (שם) הביא דעת הרא"ש בשם ויש מי שאומר, וכתב הב"ח שלענין נדרים הביא דיעה זו להחמיר, אבל באהע"ז דאירי בדיני ממונות הממע"ה, ואין הבעל זוכה. ש"ך יו"ד שם ג, והריב"ש הכריע כדברי הפוסקים כשמואל ע"ש בסימן רמ"ו ואני תמה על הכרעה זו נגד רבותינו בעלי התוספות והסכימו עמהם הרא"ש ומהר"ם וראב"י והראב"ד ובפרט אם הבעל מוחזק. ח"מ אבהע"ז שם כו, ס תפס הבעל נראה די"ל קים לי כשיטת ר"ת והראב"ד. ב"ש שם כג.

³⁴ רמב"ם הלכות מעילה פרק ד הלכה ג

³⁵ דברי רבינו הולכים [עם] מ"ש התוס' מעילה יא. בד"ה המפריש מעות דהכונה דכיון דלא פירש אם ירצה יביא כל המעות לשלמים, אבל רש"י והרב ברטנורא פירשו דהכונה דבכל מעה ומעה מצי למימר זו הפריש לשלמים וכו' עיין שם באורך. אמר יוסף

³⁶ שמעות סתומים דלא פריש יפלו לנדבה הלכה היא בנזיר ופירש"י והתוס' הל"מ הוא דסתומים יפלו לנדבה אף על פי שדמי חטאת מעורבים בהם. כסף משנה שם. דהמפריש מעות לנזירותו סתם יכול לעשות אח"כ כמו שירצה, או להקריב מהן כל קרבנות נזירותו חטאת ועולה ושלמים, או אם ירצה יכול להביא כל המעות לשלמים וה"ה כל המעות לחטאת או לעולה, ואין הענין מטעם ברירה לומר דכשמביא כולן לשלמים הוברר הדבר דמתחילה היה דעתו לכך, דבדאורייתא אין ברירה ואעפ"כ פוסק הרמב"ם כמשנה זו, אלא ע"כ דהא שיכול לעשות כמו שירצה א"ש אפילו אם אין ברירה, משום דכאן אין צריך לברר למפרע כלל דעד שעה שמברר הם סתומין באמת, וכשמפרש אח"כ לאיזה קרבן הוא רוצה אין מקום כלל לחוש שמא חל עליהן תחילה שם קרבן אחר מעצמן, דעל סתומין לא חל כלל שום שם קרבן מעצמן כל זמן שאינו מפרש, תקנת עזרא שם.

הלכות הדרף היומי

מסכת נוזר

המפריש³⁷ מעות לנזירותו ומת אם היו סתומין יפלו לנדבה, היו מפורשין, דמי עולה [יבואו עולה], דמי חטאת ילכו לים המלח, דמי שלמים יבאו שלמים³⁸ ונאכלין ליום אחד ואין טעונין לחם.

ז. שלמי נוזר ששחטן שלא כמצותן כשרים ולא עולין לבעלים לשם חובה, ונאכלין ליום אחד ולילה ואין טעונין לחם ולא נתינת מתנות על כפי הנזיר⁴¹ ולא זרוע לכהן אלא נאכל לכולם⁴².

ואם שחטן⁴³ שלא כמצותן מבחינת גיל האיל, שבמקום להביא איל בין שתי שנים הביא בן שנתו דינו כנ"ל ואין בו כלל זרוע.

שלמי נוזר³⁹ ששחטן שלא כמצותן כלומר שלא לשמן⁴⁰ כשרים, ואין עולים לבעלים לשם חובה, ונאכלין ליום אחד ולילה ואין טעונין לחם ולא נתינת מתנות על כפי הנזיר⁴¹ ולא זרוע לכהן אלא נאכל לכולם⁴².

ואם שחטן⁴³ שלא כמצותן מבחינת גיל האיל, שבמקום להביא איל בין שתי שנים הביא בן שנתו דינו כנ"ל ואין בו כלל זרוע.

³⁷ רמב"ם הלכות נזירות פרק ט הלכה ג

³⁸ ראיתי להאדון (א"ה הוא הרב מה"ר יעקב אלפאנדארי זלה"ה) שעמד על מ"ש רש"י עלה דמתני' דהמפריש מעות לנזירותו דכיון שיש בכלל מעות אלו מעות של שלמים נמצא מביא חולין בעזרה וקשיא ליה למר מאי שנא מהא דאיבעיא לן בפ"ק דתמורה היא שלמים וולדה חולין מהו מי הוי חולין לעזרה או לא ופשיט ליה דכיון שאין יכול לשחוט בהמה זו אלא בעזרה שפיר דמי ע"כ. ואני שמעתי ולא אבין דהתם טעמא דמלתא הוא משום דכל מעה ומעה שמועל איכא למימר שמא של שלמים היא ואין כאן מעילה כלל אבל אין הכוונה משום דכל מעה ומעה איכא תערובת של שלמים משום דא"כ היה חייב בקרבן משום פרוטה של חטאת שנהנה בשוה פרוטה חייב בקרבן ואין ספק דלרש"י אם נהנה בכולן מעל וכ"כ הרב תוי"ט יע"ש. משנה למלך שם

³⁹ רמב"ם שם פרק ח הלכה יב

⁴⁰ רמב"ם פסולי המוקדשין פרק טו הלכה כ. רבינו מפרש כפרש"י דשלא כמצותן היינו שלא לשמן עיין שם בתוס' שם ושם וע"ע בתוס' מנחות ד' ב' בד"ה ואין טעונין וכו'. הר המוריה

⁴¹ ברור דהוה ושוק בעי למיתב לכהן, דלא גרעי, דדין חוזה ושוק נהוג בין בשלמי נוזר בין בשלמי נדבה, רק הכוונה שלא בעי שיתן על כפי הנזיר, רק מצות תנופה איכא לבד, ובנזירה הוי כמו כל קרבן נשים, ואינו טעון תנופה. וזה שדייק רבינו לעיל ונותן על כפי הנזיר או הנזירה, וזהו משנה בספ"ק דקדושין (ל"ו ע"א) חוץ ממנחת סוטה ונזירה מפני שהן מניפות, וכאן אין נתינה על כפים, וז"ל התוספתא אין בהם נתינה על כפים וברור. והנה מפשטיות דברי רבינו נראה דאין להם זרוע כלל והזרוע נאכל לזרים כמו כל האיל. אור שמח שם

⁴² והנה מפשטיות דברי רבינו נראה דאין להם זרוע כלל והזרוע נאכל לזרים כמו כל האיל, ששלמי נוזר, כיון דנתקדשו לקדושת שלמי נוזר אינן נאכלין רק ליום אחד ויעוין זבחים דף ל"ו אב"ל מה שנאכלין רק לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם הוא דוקא אם באין חובה, חדשה רחמנא בנזיר לחם וזרוע, אבל לא כשבאין שלא כמצותן, והן באין נדבה שלא לגלח, ובפרט כי איסור זרות תלוי רק בזריקת דמים, וכמו שאמרנו במכות (י"ח ע"ב) זר שאכל בשר חטאת לפני זריקת דמים שהוא פטור, א"כ כיון שאינו בא לחובה נאכל לבעלים, כמו כל קדשים קלים, וקרא קפיד (במדבר יח, יא) לכל תנופות בני"לך נתתים, יעו"ש, ולכן כאן שאינו שייך תנופה אינו נאכל לכהנים. אור שמח שם

⁴³ הר המוריה פסולי המוקדשין פרק טו הלכה כ ואולי ס"ל לרבינו כדעת התוס' התם דשלא כמצותן היינו במחוסר זמן הא בשלא לשמה בעי זרוע.

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>